

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_17508

Θέμα 420^{όν} Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 746-761**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΚΡ. Ὡ μιαρὸν ἦθος καὶ γυναικὸς ὕστερον.
ΑΙ. Οὐ τὰν ἔλοις ἦσσω γε τὰν αἰσχροῶν ἐμέ.
ΚΡ. Ὁ γοῦν λόγος σοι πᾶς ὑπὲρ κείνης ὄδε.
ΑΙ. Καὶ σοῦ γε κάμοῦ, καὶ θεῶν τῶν νερτέρων.
ΚΡ. Ταύτην ποτ' οὐκ ἔσθ' ὡς ἔτι ζῶσαν γαμεῖς. 750
ΑΙ. Ἦδ' οὖν θανεῖται καὶ θανοῦσ' ὀλεῖ τινα.
ΚΡ. Ἦ κάπαπειλῶν ᾧδ' ἐπεξέρχη θρασύς;
ΑΙ. Τίς δ' ἔστ' ἀπειλὴ πρὸς κενὰς γνώμας λέγειν;
ΚΡ. Κλαίων φρενώσεις, ἂν φρενῶν αὐτὸς κενός.
ΑΙ. Εἰ μὴ πατήρ ἦσθ', εἶπον ἂν σ' οὐκ εὖ φρονεῖν. 755
ΚΡ. Γυναικὸς ἂν δούλευμα, μὴ κώτιλλέ με.
ΑΙ. Βούλει λέγειν τι καὶ λέγων μηδὲν κλύειν;
ΚΡ. Ἄληθες; ἀλλ' οὐ, τόνδ' Ὀλυμπον, ἴσθ' ὅτι,
χαίρων ἐπὶ ψόγοισι δεννάσεις ἐμέ.
Ἄγαγε τὸ μῖσος, ὡς κατ' ὄμματ' αὐτίκα 760
παρόντι θνήσκη πλησία τῷ νυμφίῳ.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Ἦ κάπαπειλῶν ᾧδ' ... πλησία τῷ νυμφίῳ.****(Μονάδες 30)**

ΚΡΕΩΝ

Αλήθεια, έρχεσαι εναντίον μου με τόσο θράσος, ώστε να με απειλείς ακόμα;

ΑΙΜΩΝ

Και τι απειλή είναι το να μιλά κανείς ενάντια σε ανόητες γνώμες;

ΚΡΕΩΝ

Με κλάματα θα με συνετίσεις, μολονότι ο ίδιος είσαι άμυαλος.

ΑΙΜΩΝ

Αν δεν ήσουν πατέρας μου, θα έλεγα ότι εσύ δεν σκέφτεσαι σωστά.

ΚΡΕΩΝ

Μην προσπαθείς να με κολακέψεις με πολλά λόγια, δούλε μιας γυναίκας.

ΑΙΜΩΝ

Θέλεις μόνο να μιλάς και να μην παίρνεις καμμία απάντηση στα λόγια;

ΚΡΕΩΝ

Αλήθεια; Αλλά, μα τον ίδιο τον Όλυμπο, να ξέρεις ότι δεν θα με βρίζεις ατιμώρητα με τις συνεχείς κατηγορίες σου. Φέρε τη μισητή (γυναίκα), για να πεθάνει αμέσως μπροστά στα μάτια (του) κοντά, παρουσία του μνηστήρα (δίπλα στο γαμπρό που είναι παρών).

2. Να παρουσιάσετε το περιεχόμενο των όρων: ήθος, λέξη, διάνοια.

(Μονάδες 10)

- ✓ Το **ήθος** δηλώνει τον χαρακτήρα του τραγικού ήρωα, τον ψυχικό του κόσμο, τις σκέψεις και τον τρόπο με τον οποίο αντιδρά σε κάθε περίπτωση.
- ✓ Η **λέξη** είναι τα εκφραστικά μέσα, η ποικιλία των εκφραστικών τρόπων, ό,τι σήμερα καλούμε *ύφος*. Με ξεχωριστό γλωσσικό πλούτο και σχήματα κάθε τραγικός ποιητής ντύνει τις ποιητικές του ιδέες.
- ✓ Τη **διάνοια** αποτελούν οι ιδέες που διατυπώνουν τα πρόσωπα της τραγωδίας για τον κόσμο και τη ζωή, καθώς και τα επιχειρήματα με τα οποία τις υποστηρίζουν.

3. α) λόγος, άπειλή, γνώμη, ψόγος, μίσος: Να γράψετε για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου ένα ομόρριζο ρήμα της αρχαίας ελληνικής.

(Μονάδες 5)

λόγος → λέγω

άπειλή → άπειλέω, -ῶ

γνώμη → γινώσκω

ψόγος → ψέγω

μίσος → μισέω, -ῶ

β) ανήθικος, καθυστέρηση, θνητός, έπος, αναλήθεια: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

(Μονάδες 5)

ανήθικος → ἥθος
καθυστέρηση → ὕστερον
θνητός → θανείτῃ, θανοῦσα, θνήσκη
έπος → λόγος, λέγειν, λέγων, εἶπον
αναλήθεια → ἄληθες

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλολόγος